

№ 168

22.08.2019

Президенту України

п. Володимирі Зеленському

До відома: **п. Омеляну В. В.**
Міністру інфраструктури України
01135 Київ, проспект Перемоги, 14
тел. (044) 351-49-54, 351-40-35, miv@mtu.gov.ua

до відома: **п. Улянні Супрун**
в.о. Міністра охорони здоров'я України
01601, м. Київ, вул. Грушевського 7
Тел.+38 044 253 61 94, moz@moz.gov.ua

До відома: **п. Семераку О. М.**
Міністру екології та природних ресурсів України
вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ
semerak@menr.gov.ua

Дотримання екологічної та соціальної справедливості у питанні використання вживаних авто на іноземних номерах

Шановний пане Президенте, у День Конституції України Ви виступили з важливою ініціативою #МояУлюбленаСтаття Конституції. Ми солідарні з Вами, що Стаття 3, в якій зазначено, що людина, її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю, - є фундаментальною, оскільки визначає головну мету існування нашої держави. Однак не треба забувати про Статтю 50, що гарантує людині право на безпечне для життя та здоров'я довкілля.

Ми занепокоєні Вашими намірами відтермінувати введення штрафів за використання нерозмитнених авто на європейських номерах (так званих "євроблях")¹, що може стати вже другим прецедентом. Ми вважаємо, що у рамках підготовки законопроекту не було проведено належного аналізу екологічних наслідків і ризиків для здоров'я населення.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, Україна - у лідерах із передчасної смертності через забруднене повітря². Саме забруднення повітря є основною причиною інфарктів, інсультів, раку, захворювань легень, неврологічних розладів, вад розвитку у дітей. Найбільш вразливими є люди з хронічними захворюваннями, люди похилого віку, вагітні жінки та, найголовніше - діти.

¹ Законопроект "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відтермінування застосування штрафних санкцій за порушення порядку ввезення транспортних засобів на митну територію України" № 10462 від 17.07.2019
http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66224

Президент внесе законопроект про відтермінування штрафів за нерозмитнені автомобілі для розгляду на першому засіданні Верховної Ради. Процедура розмитнення вдосконалять <https://president.gov.ua/news/president-vnese-zakonoproekt-pro-vidterminuvannya-shtrafiv-z-56885>

² https://www.who.int/gho/phe/outdoor_air_pollution/burden/en/?fbclid=IwAR0i1X3J3Es

Рівень автомобілізації в Україні є одним із найнижчих в Європі³, попри це, забруднення повітря у великих містах, наприклад, у Києві, на 90 % складається саме з викидів від пересувних джерел⁴. Такій ситуації сприяє те, що автомобільний парк України є надзвичайно зношеним. Середній вік автомобілів в Україні складає 19,6 років. У Європі цей показник становить 8,6 років⁵.

З 1 січня 2016 року в Україні впроваджено стандарт Євро 5 - це означає, що після цієї дати всі ввезені в Україну автомобілі, що будуть вперше реєструватися, мають відповідати стандартам Євро 5. При цьому ця норма не стосується автомобілів, що знаходяться на території України тимчасово або транзитом.

Таким чином, 15 % людей від усього населення України, які володіють приватними авто, відповідають за левову частку забруднення повітря. Введення дозволу на використання "євроблях" не тільки не стимулює перехід користувачів на більш екологічні машини, а і, за сутністю, заохочує нових користувачів ввозити ще більше автомобілів, що не відповідають екологічним стандартам.

Це є не тільки екологічною дискримінацією (коли більшість страждає від екологічних наслідків, спричинених невеликим прошарком більш забезпеченого населення), а і тяжіє до економічної дискримінації, оскільки статус кво дозволяє власникам євроблях не сплачувати податки, на відміну від тих, хто оформив машину належним чином. Фактично, такі машини є більш дешевими за рахунок державного бюджету, який складається з наших податків.

Відтермінування штрафів за використання нерозмитнених авто є субсидією держави власникам таких машин за рахунок інших громадян - платників податків.

Забруднене повітря не знає меж і кордонів, воно циркулює як у спальних районах, так і в елітних котеджних містечках, воно є спільною проблемою для всіх людей у країні. Кожна гривня невиплачених штрафів і податків буде десятикратно компенсована з кишені держави у вигляді видатків, пов'язаних із лікуванням населення, та виплат при втраті працездатності.

Ми закликаємо Вас виважено підійти до врегулювання проблеми нерозмитнених авто та дійсно врахувати інтереси широких верств населення, а не тільки автомобілістів. Ми вітаємо кроки із заохочення до використання електрокарів⁶. Ми вважаємо, що треба створити умови, за яких українцям буде більш вигідно використовувати електрокари й екологічні машини, ніж купувати за кордоном старі.

Проте основний акцент ми хочемо зробити на тому, що держава має йти не шляхом підвищення автомобілізації (бо це лише погіршить ситуацію із заторами та забрудненням повітря), а шляхом **розбудови інфраструктури громадського транспорту**. Надходження від штрафів і податків за розмитнення авто необхідно спрямувати на розвиток громадського транспорту, що буде зручним, екологічним, економічно доступним і соціально справедливим.

³ 151 легковий автомобіль на 1000 тис людей. <https://w3.unece.org/pxweb/?lang=14> (станом на 2012 рік).

⁴ <https://hmarochos.kiev.ua/2018/11/15/vikidi-vid-transportu-vidpovidayut-za-90-zabrudnennya-povitrya-v-kivevi/>

⁵ <https://konkurent.in.ua/publication/14849/serednij-vik-avto-v-ukrayini-pobiv-yevropejski-rekordi/>

⁶ Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо створення доступу до інфраструктури зарядних станцій для електромобілів" http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=66116

Ми пропонуємо:

- не вносити законопроект/и, які в тому чи іншому вигляді будуть відтерміновувати штрафи за нерозмитнені автомобілі.
- доручити представнику Президента в КМУ моніторити дотримання засад Національної транспортної стратегії України⁷ в цілому і зокрема в такому аспекті як: “впровадження економічних та інших заходів стимулювання використання в містах екологічно більш чистих видів транспорту, зокрема електромобілів, міського електричного транспорту - метрополітенів, трамваїв, тролейбусів, електробусів, а також велосипедного (систем громадського прокату велосипедів) транспорту”.
- рекомендувати Кабінету Міністрів України активно залучати до обговорення законопроектів та політик, що пов’язані з розвитком транспорту, представників Мінприроди та Міністерства охорони здоров’я.

Про результати розгляду наших пропозицій просимо повідомити у письмовому вигляді, за можливістю, невідкладно, однак не пізніше п’ятнадцяти днів від дня їх отримання, **на адресу: вулиця Саксаганського, 52А, Київ, 01033, ГО «Центр екологічних ініціатив «Екодія».**

**З повагою,
виконавчий директор ГО “Екодія”**

І.І. Ставчук

---

⁷ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/430-2018-%D1%80?find=1&text=%E5%EA%EE%EB%EE%E3#w11>